

Laborante Lianne Linssen van het VieCuri ziekenhuis in Venlo onderzoekt het DNA van een bacterie op mrsa. foto Lé Giesen

Mrsa jaagt ziekenhuizen op kosten

Door Pietermel Kellenaers

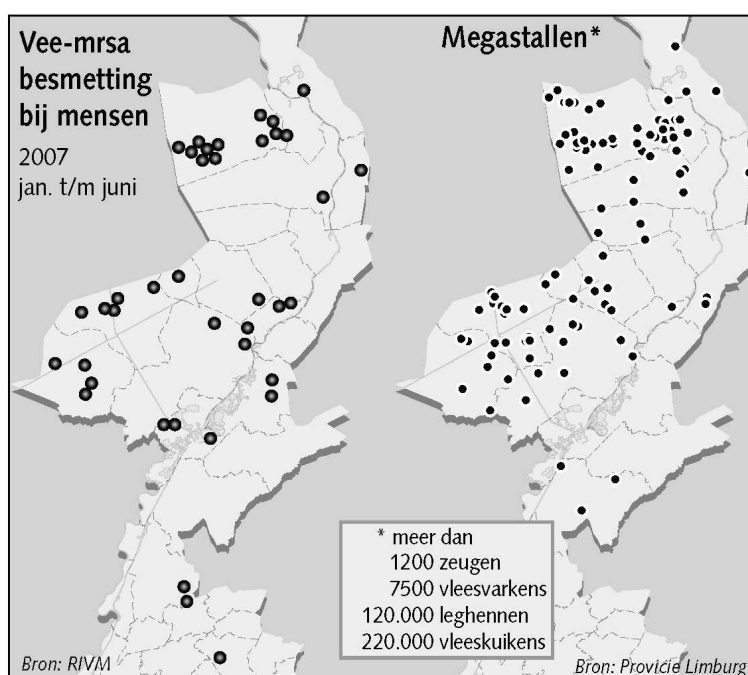
VENLO ■ In het VieCuri ziekenhuis in Venlo is het testen op mrsa tegenwoordig bijna dagelijkse kost. Iemand komt voor een opname of een poliklinische behandeling naar het ziekenhuis en heeft een hoge kans om de mrsa-bacterie onder de leden te hebben. In vrijwel alle gevallen (80 van de 102 in het afgelopen jaar) gaat het in Venlo dan om een mrsa-bacterie uit de veehouderij. Mensen uit die branche - veehouders, loonwerkers, transporteurs en veeartsen - worden net als mensen die langer dan 24 uur in een buitenlands ziekenhuis waren, meteen bij opname apart gelegd. In een speciale afgeschermd mrsa-kamer die door bijvoorbeeld het ontbreken van plinten goed ontsmet kan worden. Verpleging en bezoek mag alleen met mondkap en handschoenen naar binnen.

Pas wanneer men zeker weet dat de patiënt de zogenoemde ziekenhuisbacterie niet bij zich heeft, wordt de maatregel opgeheven. Wordt er wel mrsa gevonden, dan blijven de maatregelen van kracht en wordt geprobeerd met antibiotica de patiënt mrsa-vrij te krijgen. Dit zogenoemde *Search and Destroy*-beleid, het opsporen en vernietigen van mrsa om besmettingen in het ziekenhuis te voorkomen, is niet op veehouders van toepassing. Daar is bestrijding zinloos, weten de arts-microbiologen Hanneke Berkhout en Thera Trienekens. „Die worden

steeds weer besmet als ze in de stallen komen. Die mensen behandel je dus niet omdat zij voortdurend aan de vee-mrsa worden blootgesteld”, zegt Berkhout. „Er zijn veehouders die er daarom mee stoppen. Want ze brengen niet alleen zichzelf maar ook hun gezinnen in gevaar. Maar er zijn vooral veel jonge gezonde boeren die de bacterie probleemloos meedragen.”

De aparte behandeling van potentiële mrsa-dragers is een kostbare zaak. Trienekens: „Het is niet alleen een financieel, maar ook een logistiek probleem. Het komt voor dat alle mrsa-kamers vol liggen en we moeten hopen dat er niet nog een risicopatiënt bij komt.” Het is dan ook niet voor niets dat ziekenhuizen en wetenschappers proberen de tijdsduur van een test te verkorten. Duurde een test in Venlo eerst nog drie dagen tot een week, nu wordt de bacterie via

De mrsa-bacterie is dol op Limburgse ziekenhuizen. Vanuit het buitenland en de veehouderij wandelt de ziekenhuisbacterie met zijn drager mee naar binnen. Het uitroeien van mrsa kost handenvol geld, het lijkt dweilen met de kraan open.

het DNA opgespoord en is de uitslag aan het eind van de volgende werkdag bekend. In Maastricht wordt zelfs al gewerkt met 'sneltesten' die het mogelijk maken binnen een dag te kunnen vaststellen dat iemand in ieder geval geen mrsa-bacterie onder de leden heeft. „Deze testen worden nu alleen nog gebruikt in onderzoeksverband”, zegt medisch microbioloog Frank van Tiel van het Academisch Ziekenhuis Maastricht

komt geen enkel antibioticum nog helpt. Het is nu al zo dat de paar antibiotica waarmee je mrsa kunt bestrijden, minder effectief zijn en meer bijwerkingen hebben. Bovendien weten we nog niet welk risico mensen lopen die in de buurt van grote stallen wonen. Maar we sporen wel af en toe toeval omwonenden met mrsa op.” Ook het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) waarschuwde onlangs

voor de risico's van megastallen. Met name het gebruik van antibiotica moet daar worden teruggedrongen om de verspreiding van mrsa tegen te gaan. „De risico's voor omwonenden zijn nog nauwelijks onderzocht”, zegt microbioloog Han de Neeling van het RIVM. „Terwijl de mrsa-bacterie toch een soort levend fijnstof is. Bij droge weersomstandigheden kan dat makkelijk verspreid worden. Wat dat betreft is het jammer dat nog nauwelijks naar het buitenland is gekeken. In de Verenigde Staten vormen megastallen al jaren een probleem. Daar concludeerden wetenschappers dan ook dat varkensstallen minstens tweehonderd meter van een woonwijk moeten liggen om niet schadelijk te zijn voor de volksgezondheid.” Een mrsa-besmetting of -uitbraak in een ziekenhuis, waarbij een mrsa-drager andere patiënten of verpleegkundigen besmet, kan tot opnamestop of sluiting van een afdeling leiden. Dat kan aardig in de papieren lopen. De Gezondheidsraad becijferde in oktober 2006 dat een besmetting in een ziekenhuis waarbij 7 tot 31 mensen de mrsa-bacterie oplopen, gemiddeld meer dan 1 miljoen euro kost. Het *Search and Destroy*-beleid is dan ook veel effectiever. Het kan een ziekenhuis op jaarbasis een half miljoen euro aan dure antibiotica besparen. Het is dan ook niet voor niets dat ook in het buitenland steeds meer volgens deze richtlijnen wordt gewerkt.